{jcomments off}Latinské jméno je odvozeno od jména perského krále Eupatora z 1. století před n. l., proslulého bylinkářským uměním.
Tuto rostlinu lze nalézt v Evropě, Asii a Severní Americe. Našimi předky byl využíván pro své "krev čistící" vlastnosti i pro příznivý účinek na činnost žlučníku. Po objevení jeho imunostimulačních účinků se začal používat proti virovým infekcím.
Je účinný při nachlazeních, chřipkách a kašli, léčí kožní potíže, podporuje chuť a trávení, zmírňuje chronický kašel a bronchitidu.

Historie
Tato rostlina je vhodná na léčbu menších virových a bakteriálních onemocnění.
V Americe mu říkají „kořen na horečku“ a to kvůli tomu, že ho tradičně používali při tropické horečce.
Tuto nemoc dnes nazývají dengue horečka, kterou přenáší komáři a u člověka vyvolává virové onemocnění doprovázené prudkými svalovými bolestmi, takže mají pocit lámaní kostí. Z toho je taky odvozen anglický název „boneset – rovnač kostí“. Tato horečka je dnes v mírném pásmu velmi řídkým jevem, výjimkou jsou cestovatelé vracející se ze zahraničí, kteří se nakazili touto chorobou. Je to zvláštní, že o sadci se nikdy nepotvrdil nijak zvláštní účinek na bolesti při této horečce.
Indiáni používali sadec prorostlý na vyvolání pocení a snížení horečky, tak se s ním seznámili i první přistěhovalci a používali ho při všech horečkovitých onemocnění: při choleře, chřipce, malárii, tyfusu – odtud pochází jeho lidové názvy jako „kořen na pocení nebo tráva na pocení“. Indiáni používali tuto léčivku na záněty kloubů, nachlazení, pokažený žaludek, zácpu a taky na nechutenství.
Tak byl oblíben mezi bílými přistěhovalcemi, že stal nejoblíbenější léčivkou staré Ameriky. V občanské válce ho používali vojáci nejen jako antipyretikum, ale i jako tonikum na posilnění organizmu a zachování zdraví.

Dr. C. F. Millspaugh napsal v publikaci „Americké léčivé rostliny“: Pravděpodobně není jiná léčivka tak rozšířená a užívaná jako sadec prorostlý. Dá se najít na půdě každé farmy, kde visí v kytici na trámech a je připraven na použití při nachlazení pro členy rodiny nebo sousedy. Dr. Millspaugh si myslel, že sadec je výborným lékem malárie, která byla hlavním problémem Ameriky 19. století. Podle jeho tvrzení: sadec pomůže i v takových případech, kdy chinin neúčinkuje.

Aspirin rostlinného původu
Sadec prorostlý se nacházel v U.S. Pharmacopoei od roku 1820 do roku 1920 jako antipyretikum a v National Formulary (Státní rejstřík léků) figuroval od roku 1926 až do roku 1950. Časem ale ztratil tuto pozici, hlavně příchodem nového přírodního antipyretika aspirinu. Dnešní fytoterapisti dále s nadšením doporučují tuto léčivku při horečce. David Hoffmann doporučuje sadec ve své knize „A holistic herbal“ jako nejlepší prostředek proti horečce.

Léčivé účinky sadce
Odpůrci fytoterapie se snažili mermomocí dokázat nepotřebnost této léčivky a to s takovým zápalem, s jakým před sto lety hlásili lékaři jeho účinnost. Někteří o něm tvrdili, že je nepotřebný a nemá žádné léčivé účinky, takže se zdá neuvěřitelné, že si dokázal udržet své místo od roku 1820 až do roku 1950. Kritici této rostliny mají trošku pravdu, sadec se nemůže srovnávat s aspirinem, ale několik nových studií potvrdilo léčivý účinek sadce prorostlého.

Nachlazení, chřipka
Evropské studie dokázaly, že sadec motivuje bílé krvinky, aby účinněji potíraly nebezpečné mikroorganizmy. Tímto způsobem může být účinný při menších virových a bakteriálních onemocnění. V Německu, kde lidová medicína má větší prostor než v Americe ho lékaři průběžně předepisují při virových onemocnění, nachlazení a léčbě chřipky.

Zánět kloubů
Podle jedné studie má sadec mírné protizánětlivé působení, to potvrzuje tradiční použití sadce při léčbě zánětu kloubů.

Zajímavá možnost
Nedávno uveřejněné studie z různých zdrojů pojednávají o imunostimulačním účinku sadce, čímž může mít protirakovinný účinek. Ale je třeba dalších výzkumů, aby se to potvrdilo a mohl být požit při léčbě tumorů.

Homeopatie

V lidové medicíně se používal při krupu a intermitentních horečkách. Je vhodný při chřipce na problémy s hrdlem a hrudníku.
Akutně: použitelný při chřipce, rýmě, chraptivosti a kašli.
Etiologie: nachlazení, změna počasí, přesílení. Mysl: pacient sténá bolestí.
Zlepšuje: odpočinek, leh, tmavá místnost, pocení, zvrácení žluče, hovorem, lehem na tváři.
Zhoršení: v noci, chladem, periodicky, pohybem, kašlem, zápachem jídla a pohledem na jídlo.
Kongestivní bolest hlavy. Závratě. Horečka a neklid, nemocný se musí neustále přehazovat. Cítí se zmlácený a stěžuje se na hrozné bolesti objevující se po těle. Má pocit jako by se kosti rozlomily na kousky, pocit vymknutých zápěstí a ztuhlosti. Periodický se objevující horečka, přitom zvrácení žluče, žlutá barva obličeje.
Pocit poraněného hrdla, chraptivost, velmi bolestivý suchý kašel. Úlevu přináší zvrácení žluče mezi záchvaty bolesti a vrcholu horečky; ledově chladné nohy. Nemocný se suchým žlutým jazykem, chce chladné nápoje, ale to následuje zvrácení.
Indikace: bolest hlavy a žlučové migrény. Revmatická horečka. Krup. Otok jater. Kachexie po malárii.
Podobné: Bry., Acon., Arn., Chel., Symphytum., Caust., Natr-m.

Zdroje:
Dr. Martin Schlegel: Staufferův homeopatický kapsář
Dr. Walter Glück: Homeopatická lékárnička
Michael Castleman: Encyklopedie léčivých rostlin (The healing herbs)

překlad © 2006-2007 vilcakul.extra.hu